

SZIGORUAN BIZALMAS!

J e g y z ő k ö n y v

a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 1955. június 25-én,
szombaton de. 11 órakor megtartott 5. számú üléséről.

Jelen voltak: Rusznyák István elnök, Bognár Rezső főtitkár,
Ligeti Lajos és Fogarasi Béla alelnökök,
Major Máté akadémikus titkár,
Erdey-Gruz Tibor, Hevesi Gyula, Molnár Erik,
Novobátczy Károly, Sedlmayr Kurt és Straub F. Brunó
elnökségi tagok,
Szabolcsi Bence, Riesz Frigyes, Manninger Rezső,
Maucha Rezső, Mihailich Győző, Verő József,
Schulek Elemér osztályelnökök.

Külföldön tartózkodók: Lukács György elnökségi tag.

Kimentette magát: Gombás Pál alelnök, Alexits György
elnökségi tag és Jánossy Lajos akadémikus titkár.

Meghivott valamennyi napirendi ponthoz: Molnár Béla, az MTA Hivatalának vezetője és Szántó Lajos, az MTA MDP Végrehajtóbizottságának titkára,

III. és IV. napirendi pontokhoz: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója és Erdélyi Elekne, a KFB előadója.

N a p i r e n d :

- I. A Közgyűlés választásainak jóváhagyása.
Előadó: Rusznyák István elnök.
- II. A Nagygyűlés értékelésének szempontjai.
Előadó: Bognár Rezső főtitkár.
- III. Az Akadémiai Kiadó távlati könyvkiadási terve. /1956-1957/
Előadó: Ligeti Lajos alelnök, a KFB elnöke.
- IV. Az 1955 évi könyvkiadási /gyártási/ terv módosítása.
Előadó: Ligeti Lajos alelnök, a KFB elnöke.
- V. Az 1955. II. félévi elnökségi ülések munkatervének jóváhagyása.
Előadó: Bognár Rezső főtitkár.
- VI. Egyebek.

Rusznayk István elnök üdvözli az Elnökség megjelent tagjait és az ülést megnyitja.

Külön szeretettel üdvözli Fogarasi Béla akademikust, aki ezuttal először vesz részt az ülésen mint az Akadémia alelnöke, Bognár Rezső akademikust, akit a Közgyűlés megerősített főtitkári funkciójában és Major Máté akadémikus titkárt, munkájukhoz jó egészséget és sok sikert kíván.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Ligeti Lajos alelnököt és Mihailich Győző tiszteletbeli osztályelnököt.

I.

A Közgyűlés választásainak jóváhagyása.

Rusznayk István elnök ismerteti az 1955 évi CXV. Közgyűlés választásaira vonatkozó határozatokat és kéri azok jóváhagyását.

H a t á r o z a t :

Elnökség az 1955 évi CXV. Közgyűlés határozatai alapján a következők tagságát hagyja jóvá

L e v e l e z ő tagokká:

DETRE LÁSZLÓT, a matematikai tudományok doktorát
/III. Osztály/
SÓTÉR ISTVÁNT, az irodalomtudományok doktorát
/I. Osztály/

R e n d e s tagokká:

ERDEY LÁSZLÓ levelező tagot,
FODOR GÁBOR " "
IVÁNOVICS GYÖRGY " "
RÉDEI LÁSZLÓ " "
SOMOS ANDRÁS " "

E l n ö k k é : RUSZNYÁK ISTVÁN akademikust,

Alelnökké: GOMBÁS PÁL "
LIGETI LAJOS "
FOGARASI BÉLA "

Főtitkárrá: BOGNÁR REZSŐ "

Akadémiai titkárokká: JÁNOSSY LAJOS akademikust,
MAJOR MÁTÉ levelező tagot.

Elnökségi tagokká: ALEXITS GYÖRGY akademikust,
ERDEY-GRUZ TIBOR "
LUKÁCS GYÖRGY "
MOLNÁR ERIK "
NOVOBÁTZKY KÁROLY "
SEDLMAYR KURT "
STRAUB F. BRUNÓ "
HEVESI GYULA levelező tagot

Tiszteleti tagokká:

YRJÓ HENRIK TOIVONEN nyelvészt,
A.M.PANKRATOVA történészt,
VARGA JENŐ közgazdászt,
GUSTAV HERTZ fizikust,
I.M.VINOGRADOV matematikust,
TRAIAN SAVULESCU botanikust,
JAN DEMBOWSKI biológust,
C.I.PARHON orvost,
JAROSLAV HEYROVSKY kémikust.

Külső taggá:

JAROSLAV BÓHM archeológust.

Elnökség a jóváhagyott tiszteleti és külső tagok számára a diploma kiadását elrendeli.

Sedlmayr elnökségi tag javaslatára Elnökség úgy határoz, hogy a diplomákkal együtt az illetékes követségeknek meg kell küldeni azon indokolást is, amelynek alapján a Közgyűlés az illető tiszteleti vagy külső tagot megválasztotta. Az ünnepélyes átadáskor az indokolást ismertetni kell.

.....

Rusznayák István elnök ismerteti az egyes osztályok zártülésein megválasztott új osztályelnökök és osztálytitkárok személyét.

H a t á r o z a t :

Elnökség a

II. Osztály titkárává SZABÓ IMRE levelező tagot,

III. Osztály tiszteletbeli elnökévé

RIESZ FRIGYES akademikust,

III. Osztály elnökévé

ALEXITS GYÖRGY akademikust

V. Osztály titkárává

GÖMÖRI PÁL levelező tagot

jóváhagyja.

.....

Rusznayák István elnök bejelenti, hogy a biológiai tudományok hathatósabb fejlesztése érdekében megalakult az Akadémia IV. és V. Osztálya tagjaiból a Biológiai Csoport.

A Biológiai Csoport 19 tagból áll.

A Csoport elnöke felváltva a IV. és V.Osztály elnöke.

Titkára: Törő Imre akadémikus.

A Csoportvezetőség tagjai: Ábrahám Ambrus lev.tag,
Dudich Endre lev.tag,
Sedlmayr Kurt r.tag,
Straub F.Brunó r.tag,
Szentágothay János lev.tag.

H a t á r o z a t :

Elnökség a Biológiai Csoport megalakulását tudomásul veszi.

.....

II.

A Nagygyűlés értékelésének szempontjai.

Bognár Rezső főtitkár közli, hogy a Közgyűlés határozata értelmében felszólította az akadémiai osztályok vezetőségeit, hogy f.é. július 25-ig értékeljék a Nagygyűlést. Néhány osztály vezetősége foglalkozott is már ezzel a kérdéssel. Tekintettel azonban arra, hogy a Nagygyűlés Akadémiánk egyik legfontosabb megnyilvánulása, szükséges, hogy nemcsak az osztályvezetőségek, hanem a zárt osztályülések is tüsszék napirendre a Nagygyűlés értékelését.

Javasolja, hogy az értékeléshez az Elnökség adjon irányítást és az Elnökség szempontjait figyelembe véve, szeptember első felében kerüljön a Nagygyűlés értékelése a zárt osztályülések napirendjére, utána pedig Elnökség tárgyalja meg.

Ezután főtitkár ismerteti a Nagygyűlés értékeléséhez általa összeállított szempontokat és kéri az Elnökség ezzel kapcsolatos állásfoglalását és a szempontok kiegészítését.

1./ Az együttes ülések értékelése. Mi az akadémikusok véleménye az együttes ülések tematikájáról, színvonaláról és tartalmáról. Milyen elvi iránypolitikai és ideológiai kérdések vetődtek fel az együttes osztályüléseken.

2./ Részletesen értékelje az osztályülés az osztálytitkári beszámolót, annak tartalmi részét. Kielégítette-e az osztálytitkári beszámoló az érdeklődőket. A hozzászólások megfelelőek voltak-e és adtak-e utmutatást a további munkához.

3./ Értékelje az osztályülések tematikáját és tartalmát. Az osztályülések foglaljanak állást abban a tekintetben, hogy a jövőben milyen jellegű előadások legyenek az osztályüléseken.

4./ Milyen módon lehetne a külföldiek aktivitását fokozni. Milyen volt a külföldi előadások tematikája, az érdeklődés.

5./ Az osztályülés foglaljon állást a főtitkári beszámolóval kapcsolatban. Milyen jellegű legyen, milyen mértékben foglalkozzék tudománypolitikai kérdésekkel, kizárólag csak az Akadémia egyéves munkájáról szóló beszámoló legyen-e.

6./ Az osztályülések értékeljék a Közgyűlés lefolyását. Vitassák meg, hogy a gazdasági beszámoló is a Közgyűlésen történjék-e. Milyen módszerekkel lehetne a közgyűlési vita kibontakozását megjavítani.

7./ Röviden értékelje az osztályülés a Nagygyűlés technikai lebonyolításával kapcsolatos munkát, hogy a jövő nagygyűléseket minél zökkenőmentesebben tudjuk lebonyolítani.

8./ Az osztályülés javaslatokban foglalja össze a Nagygyűléssel kapcsolatos elgondolásait. Például helyes-e a Nagygyűlés tematikájának heterogén jellege, nem volna-e helyesebb tudományos ülésszakokat beilleszteni. Vagy nem volna-e helyes csökkenteni az együttes ülések számát, csökkenteni a nagygyűlés időtartamát.

9./ A nagygyűlés előadásai szélesebb érdeklődést elégítsenek-e ki, vagy tudományos ülésszak jellegük legyen.

Fogarasi Béla alelnök javasolja, hogy a nagygyűléseken a jövőben mindenképpen a legkiválóbb előadások szerepeljenek, a legkiválóbb eredményeket ismertessék, ezzel a nagygyűlésnek sokkal nagyobb súlya lenne.

Nehézséget okoz a nagygyűlés szervezésében az a körülmény, hogy nem tudjuk előre, hogy kik lesznek a külföldi résztvevők és milyen előadásokkal vesznek részt.

Ligeti Lajos alelnök javasolja a külföldiektől előre bekérni az előadásaik szövegét.

Hevesi Gyula elnökségi tag nem tartja szükségesnek újra foglalkozni a nagygyűlés értékelésével, mert a közgyűlés már megvitatta a főtitkári beszámolót, egyes osztályok pedig rögtön a nagygyűlés után saját területükön értékelték, az osztálytitkári beszámolót pedig elkészülte után behatóan megtárgyalták.

Rusznayk István elnök: Az Elnökség nem olyan értékelést vár az osztályülésektől, mint az a közgyűlésen megtörtént. Az osztályülések értékelésére azért van szükség, hogy a következő nagygyűléseink stílusán javítani, változtatni tudjunk.

Helyesli Fogarasi Béla alelnök javaslatait és amennyiben nagygyűléseinket úgy fogjuk megszervezni, hogy azokon a legkiválóbb eredményeinket ismertetjük, akkor a kongresszusi politikánkat kell megvizsgálunk. Javasolja,

1./ hogy a nagygyűlés előtt közvetlenül ne szervezzünk kongresszust,

2./ jelentősen csökkenteni kellene a tudományos kongresszusok és konferenciák számát és azokat koordinálni a nagygyűléssel.

Fogarasi Béla alelnök a nagygyűlés programjába egy-két kongresszus beépítését javasolja.

Erdey-Gruz Tibor elnökségi tag hangsúlyozza a tudományos kongresszusok jelentőségét. Helyesli a nagygyűlésen olyan tárgyú előadások megtartását, amelyről már kongresszuson előadtak, de a nagygyűlésen ez nagyobb távlatban történjék meg. Egy vagy két különböző kongresszus beillesztése növelné a nagygyűlés súlyát.

Bognár Rezső főtitkár: A megadott szempontokkal azt a célt kívánja elérni, hogy a szeptemberi osztályülések az eddigi nagygyűlések tanulságai alapján tegyék meg javaslataikat a következő nagygyűlésre vonatkozólag. Foglalkozzanak például az osztályülések azzal is, hogy a nagygyűlésen elhangzott előadások elfogadhatók-e székfoglaló előadásnak és csatlakozzék-e vita a székfoglaló előadásokhoz.

H a t á r o z a t :

Elnökség úgy határoz, hogy f.é.szeptemberében osztályülések foglalkozzanak azokkal a tanulságokkal, amelyek az eddigi nagygyűlések rendezése kapcsán jelentkeztek és tegyenek javaslatot arra, hogy a jövőben hogyan lehetne célszerűbben megrendezni a nagygyűlést.

Vitassák meg a szeptemberi osztályülések az egyes kongresszusok kapcsolódásának kérdését a nagygyűléshez.

Javaslatokban vegyék tekintetbe, hogy az osztályüléseken az osztálytitkári beszámolón kívül az osztály tudományterületének legfontosabb eredményei szerepeljenek.

Az osztályülések javaslataikat terjesszék a főtitkárnak, a főtitkár pedig összegezve azokat hozza Elnökség elé. amelynek alapján Elnökség meghozza a döntést a következő nagygyűlés tematikájára.

Felelős: Bognár Rezső főtitkár.

.....

A székfoglalók kérdését illetőleg Elnökség úgy határoz, hogy ezzel a kérdéssel az alapszabályok módosításánál foglalkozni kell.

Felelős: Bognár Rezső főtitkár.

Addig is az osztályok a székfoglaló megtartása előtt azt gondosan nézzék meg, megtartása után pedig tegyenek javaslatot az Elnökség felé, hogy elfogadható-e a megtartott székfoglaló.

Felelős: Osztályelnökök.

.....

III. és IV.

Az Akadémiai Kiadó távlati könyvkiadási terve,
Az 1955 évi könyvkiadási /gyártási/ terv módosítása.

Ligeti Lajos, a KFB elnöke a benyújtott távlati könyvkiadási tervet a következőkkel egészíti ki:

A távlati terv azokat a műveket tartalmazza, amelyekkel az Akadémiai Kiadónak a következő két évben foglalkoznia kell. Ezek a tervek azonban még nincsenek lezárva és egyes fontos művekkel az osztályok még kiegészíthetők. A terv összeállítására is történtek már változások; néhány kézirat elkészült és így néhány mű megjelenését előre lehet hozni 1955-re, néhány pedig átmegy 1955-ről 1956 évre. Ezeket a műveket tartalmazza a pótlista. Az írásban előterjesztetteken kívül a II. Osztály javaslata alapján kéri:

a./ az 1956 évi tervbe felvenni

Fogarasi Béla "Tanulmánykötetét".

b./ Az Acta Historica 1955 évi keretét a II. Osztály 20 ives pótkötettel kívánja kiegészíteni, 600 példányban adná ki, a költség 70.000.- forintot tenne ki. A pótkötetet a Római Nemzetközi Kongresszuson a résztvevőknek kívánják kiosztani. Az ideai tervbe ez a költség nem fér be és csak úgy adható ki, ha más osztály kiadványa terhére adjuk ki.

Erdey-Gruz Tibor elnökségi tag a távlati könyvkiadási tervet túlméretezettnek tartja.

Fogarasi Béla alelnök véleménye szerint a benyújtott javaslat áttekinthetetlen, a jövőben nagyobb gonddal kell összeállítani. Nem mindenütt szerepel, hogy a tervezett mű melyik osztály kiadványa, helytelen, hogy a szerző és szerkesztő nincs külön feltüntetve. Külön kell csoportosítani az eredeti műveket, forrás munkákat, kritikai kiadásokat. Sok helyen nincs feltüntetve, van-e már szerződés a műre, vagy a kézirat elkészült-e. Néhány műnél a ráfordítás összege túl magas /például Blagoj: Puskin alkotó utja c. műnél/. Még mindig sok a forrás- és kritikai kiadás.

Megjegyzni továbbá, hogy sok olyan mű, amelyet az Akadémiai Kiadónak kellene kiadni más kiadóhoz kerül át és ezáltal az akadémiai kiadványok profilja erősen csökken.

Rusznay István elnök is hangsúlyozza, hogy az előterjesztett anyag teljesen áttekinthetetlen és Fogarasi Béla alelnök által megadott szempontok szerint csoportosítani kell.

Felvilágosítást kér arra, hogy miért van egyik műnél ráfordítás, a másiknál nem, miért lett törlésre javasolva Geraszimov és Bjeljajev műve, mikor ezekre már több mint 25.000.- Ft ráfordítás van.

Ligeti Lajos, a KFB elnöke megköszöni Rusznay elnök és Fogarasi alelnök kritikáját.

A kritikai kiadásokkal kapcsolatban tájékoztatja az Elnökséget, hogy a mostani távlati tervben már nem szerepel annyi kritikai kiadás mint az előző tervekben és, hogy mégis ennyit vettek fel a tervbe annak oka az, hogy több kritikai kiadás fogyó anyag és nem terheli kiadásunkat, sőt ennek köszönhető, hogy az I. és II.Osztály ilyen sok könyvet tud kiadni.

Javasolja, hogy az Elnökség foglalkozzon azzal a kérdéssel is, hogy egyes tárca kiadók jobban fizetnek mint az Akadémiai Kiadó s bár javult a helyzet, mégis a tárca kiadóknál kevesebb az adminisztrációs eljárás s ezért adják ki sokszor ott az Akadémia profiljába vágó műveket.

Mihailich Győző osztályelnök javasolja megvizsgálni, hogy két fontos mű:

Egerváry Jenő: Bevezetés a mátrixok elméletébe és alkalmazásába, és

Bjeljajev: Szilárdságtan,

miért került törlésre.

Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója: A benyújtott előterjesztés címe nem megfelelő, mert az nem az Akadémiai Kiadó távlati terve, hanem az Akadémia távlati terve. Az Akadémiai Kiadó gyártási tervét körülbelül szeptemberben terjeszti jóváhagyásra az MTA Elnöksége elé. A műveket a kívánt formában csoportosítani fogják.

Rusznay elnök kérdését illetőleg közli, hogy a ráfordítás összegét azért közölték, hogy törlés esetén az osztályok tudják, hogy a törlés milyen anyagi körülményekkel jár. A megadott törlésekre a Kiadó felvilágosítást adni nem tud, csak az osztályok tudják kellően indokolni.

Az Acta Historica pótfüzetének költségeit a Kiadó nem biztosíthatja, mert terven felüli kiadásról van szó. A nyereségrészesedési többletből esetleg egy részét a költségeknek fedezni tudnák, ezt azonban még külön meg kell tárgyalni.

Molnár Erik elnökségi tag az Acta Historica pótfüzetének kiadását rendkívül fontosnak tartja. A magyar történészek 1948 óta nem tartanak kapcsolatot a Nemzetközi Történelmi Szervezettel. A szeptemberi kongresszuson való jelentkezési határidőt lekéstük és ezért referátumokat nem tudunk tartani. Kéri a II.Osztály, hogy a meg nem tartható előadásokat kiadhassák és a kongresszuson terjeszthessék.

H a t á r o z a t :

1./a Elnökség a KFB előterjesztéseit nem fogadja el.

b. A KFB készítse el az előterjesztést áttekinthető csoportosításban az ülésen elhangzott szempontok figyelembevételével, lássa el megfelelő indokolásokkal és f.é. szeptemberében mikor a Kiadó gyártási tervét Elnökség elé kerül, terjessze újra be.

- c./ Az Elnökség által felvetett problémákkal a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság az Akadémiai Kiadóval szorosban kooperálva foglalkozzék.

Felelős: Ligeti Lajos, a KFB elnöke.

- 2./ Az Acta Historica pótfüzetének kiadására vonatkozólag Elnökség megbizza elnököt és főtítkár, hogy a kiadás költségei fedezésének lehetőségét vizsgálják meg. A kiadás fontosságával elvben egyetért.

Felelős: Bognár Rezső főtítkár.

.....

V.

Az 1955 II.félévi elnökségi ülések munkatervének jóváhagyása.

Bognár Rezső főtítkár előterjeszti az Akadémia Elnöksége üléseinek 1955.II.félévre vonatkozó munkatervét.

Rusznák István elnök: A II.Osztálynak nincs még elnöke és az osztálytitkára is új ezért javasolja, hogy az osztály munkájának beszámolására későbbi időpontban kerüljön sor.

H a t á r o z a t :

Elnökség az előterjesztett II.félévi munkatervet a következő módosításokkal hagyja jóvá:

- a./ A szeptemberi ülés 2. és 3.napirendi pontja:
"Beszámoló a Társadalmi-Történeti Tudományok Osztálya munkájáról" és
"Beszámoló a Történettudományi Intézet munkájáról"
a novemberi ülés napirendjén szerepeljenek.
- b./ A szeptemberi ülés napirendjén szerepeljen a novemberi ülés 2./ napirendjén szereplő "Beszámoló az Akadémiai Könyvtár munkájáról".
- c./ Az októberi ülés 1.napirendje helyesen a következőképpen szóljon:
"A második ötéves tudományos tervjavaslat jóváhagyása".

./.

- d./ Az októberi 2. napirendi pont előadója Bognár Rezső főtitkár helyett Major Máté akadémiai titkár,
- e./ a novemberi ülés 4. napirendjének előadója Bognár Rezső főtitkár helyett a gazdasági ügyekkel foglalkozó akadémikus titkár,
- f./ a decemberi 2. napirendi pont előadói Bognár Rezső főtitkár és Jánossy Lajos akadémikus titkár legyenek.

Felelős: Bognár Rezső főtitkár.

.....

Sedlmeyr Kurt elnökségi tag javasolja, hogy a komplexbizottságok is számoljanak be munkájukról az Elnökségnek.

H a t á r o z a t :

Elnökség úgy határoz, hogy a komplexbizottságok a megfelelő osztályvezetőségek együttes ülésén számoljanak be munkájukról és csak azon problémák kerüljenek elnökség elé, amelyekben a közös OV ülés dönteni nem tud.

Elnökségi ülések napirendjére csak az Elnökség bizottságainak munkájára vonatkozó beszámolók kerüljenek.

.....

VI.

Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai Kutató Intézete
Szerves Kémiai Osztályának felállítása.

Rusznák István elnök bejelenti, hogy a f.é. május 14-i ülésén az Elnökség határozatot hozott a Központi Kémiai Kutató Intézet Szerves Kémiai Osztályának felállítására. A határozat szövege tévesen került leírásra és ezért kéri ennek módosítását.

H a t á r o z a t :

Elnökség az 1955 május 14-i ülésén a Központi Kémiai Kutató Intézet Szerves Kémiai Osztályának felállításával kapcsolatos határozatát a következőképpen módosítja:

./.

"Elnökség a Központi Kémiai Kutató Intézet Szerves Kémiai Osztályának felállítását elrendeli és határozatot hoz, hogy a VII. Osztály Vezetősége az Analitikai Osztály felállítására az előzetes terveket kidolgozza."

Felelős: Schulek Elemér osztályelnök.

.....

Székfoglalók.

- Rusznay István elnök bejelenti, hogy a következő akadémiai tagok tartottak székfoglaló előadást:
1955.
V.23-án	Friss István lev.tag	Népgazdaságunk fejlődésének üteméről,
V.25-én	Geleji Sándor r.tag	A nagy alakváltozásokkal járó képlékeny fémalakítás mechanikájának továbbfejlesztése,
V.25-én	Fonó Albert lev.tag	Acéliparunk hőenergia gazdálkodásának továbbfejlesztése,
V.26-án	Porpáczy Aladár lev.tag	A heterózis-nemesítés kertészeti vonatkozásai,
V.26-án	Gömöri Pál lev.tag	A malignus hypertonia pathogenezisének s therápiájának kérdése,
V.27-én	Maucha Rezső r.tag	A fotoszintézis jelentősége a vizek potenciális termelésének meghatározásakor,
V.27-én	Heller László lev.tag	Atomerőművek felépítésével kapcsolatos új termodinamikai szempontok és lehetőségek,
VI.10-én	Gyulai Zoltán r.tag	Ujabb adalékok a kristályosodás fizikájához,
VI.13-án	Went István lev.tag	Peripheriás idegi strukturák jelentősége a mediator anyagok ingerére bekövetkező antagonista-mobilisatióban.

H a t á r o z a t :

Elnökség

FRISS ISTVÁN lev.tag,
GELEJI SÁNDOR r.tag,
FONÓ ALBERT lev.tag,
PORPÁCZY ALADÁR lev.tag,
GÖMÖRI PÁL lev.tag,
MAUCHA REZSŐ r.tag,

./.

HELLER LÁSZLÓ lev.tag,
GYULAI ZOLTÁN r.tag és
WENT ISTVÁN lev.tag

székfoglalóit jóváhagyja és részükre a
diploma kiadását elrendeli.

Felelős: Rusznyák István elnök.

.....

Közös szovjet-magyar nyelvészexpedíció kérdése.

Bognár Rezső főtitkár bejelenti, hogy az I.Osztály elnöke felterjesztéssel fordult az Elnökséghez egy közös szovjet-magyar expedíció kérdésében, amelynek feladata az obi-ugor és szamojed népek és nyelvek tanulmányozása lenne. A kérdésel már a közgyűlés is foglalkozott és az I.Osztály egy részletes tervet dolgozott ki, melynek alapján kérte az Elnökséget, hogy tegye meg a szükséges lépéseket és tárgyaljon a Szovjetunió Tudományos Akadémiájával.

H a t á r o z a t :

Elnökség felhatalmazza elnököt és főtitkárt, hogy a közös szovjet-magyar nyelvészexpedíció kérdésében külügyi kapcsolataink révén vessék fel a közös szovjet-magyar nyelvész expedíció kérdését a Szovjetunió felé.

Felelős: Bognár Rezső főtitkár.

K.m.f.

A jegyzőkönyv hiteles:

MIHAILICH GYÓZÓ sk.
tiszteltetbéli osztályelnök.

LIGETI LAJOS sk.
alelnök.

SZIGORUAN BIZALMAS!

J e g y z ő k ö n y v

a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 1955. június 25-én,
szombaton de. 11 órakor megtartott 5. számú üléséről.

Jelen voltak: Rusznyák István elnök, Bognár Rezső főtitkár,
Ligeti Lajos és Fogarasi Béla alelnökök,
Major Máté akadémikus titkár,
Erdey-Gruz Tibor, Hevesi Gyula, Molnár Erik,
Novobátsky Károly, Sedlmayr Kurt és Straub F. Brunó
elnökségi tagok,
Szabolcsi Bence, Riesz Frigyes, Manninger Rezső,
Maucha Rezső, Mihailich Győző, Verő József,
Schulek Elemér osztályelnökök.

Külföldön tartózkodók: Lukács György elnökségi tag.

Kimentette magát: Gombás Pál alelnök, Alexits György
elnökségi tag és Jánossy Lajos akadémikus titkár.

Meghívott valamennyi napirendi ponthoz: Molnár Béla, az MTA Hivatalának vezetője és Szántó Lajos, az MTA MDP Végrehajtóbizottságának titkára,

III. és IV. napirendi pontokhoz: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója és Erdélyi Elekne, a KFB előadója.

N a p i r e n d :

- I. A Közgyűlés választásainak jóváhagyása.
Előadó: Rusznyák István elnök.
- II. A Nagygyűlés értékelésének szempontjai.
Előadó: Bognár Rezső főtitkár.
- III. Az Akadémiai Kiadó távlati könyvkiadási terve. /1956-1957/
Előadó: Ligeti Lajos alelnök, a KFB elnöke.
- IV. Az 1955 évi könyvkiadási /gyártási/ terv módosítása.
Előadó: Ligeti Lajos alelnök, a KFB elnöke.
- V. Az 1955. II. félévi elnökségi ülések munkatervének jóváhagyása.
Előadó: Bognár Rezső főtitkár.
- VI. Egyebek.

Rusznayk István elnök üdvözli az Elnökség megjelent tagjait és az ülést megnyitja.

Külön szeretettel üdvözli Fogarasi Béla akademikust, aki ezuttal először vesz részt az ülésen mint az Akadémia alelnöke, Bognár Rezső akademikust, akit a Közgyűlés megerősített főtitkári funkciójában és Major Máté akadémikus titkárt, Munkájukhoz jó egészséget és sok sikert kíván.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Ligeti Lajos alelnököt és Mihailich Győző tiszteletbeli osztályelnököt.

I.

A Közgyűlés választásainak jóváhagyása.

Rusznayk István elnök ismerteti az 1955 évi CXV. Közgyűlés választásaira vonatkozó határozatokat és kéri azok jóváhagyását.

H a t á r o z a t :

Elnökség az 1955 évi CXV. Közgyűlés határozatai alapján a következők tagságát hagyja jóvá.

L e v e l e z ő tagokká:

DETRE LÁSZLÓT, a matematikai tudományok doktorát /III. Osztály/
SÓTÉR ISTVÁNT, az irodalomtudományok doktorát /I. Osztály/

R e n d e s tagokká:

ERDEY LÁSZLÓ levelező tagot,
FODOR GÁBOR " "
IVÁNOVICS GYÖRGY " "
RÉDEI LÁSZLÓ " "
SOMOS ANDRÁS " "

E l n ö k k é : RUSZNYÁK ISTVÁN akademikust,

Alelnökké: GOMBÁS PÁL "
LIGETI LAJOS "
FOGARASI BÉLA "

Főtitkárrá: BOGNÁR REZSŐ "

Akadémiai titkárokká: JÁNOSSY LAJOS akademikust,
MAJOR MÁTÉ levelező tagot.

Elnökségi tagokká: ALEXITS GYÖRGY akademikust,
ERDEY-GRUZ TIBOR "
LUKÁCS GYÖRGY "
MOLNÁR ERIK "
NOVOBÁTZKY KÁROLY "
SEDLMAYR KURT "
STRAUB F. BRUNÓ "
HEVESI GYULA levelező tagot

Tiszteleti tagokká:

YRJÓ HENRIK TOIVONEN nyelvészt,
A.M.PANKRATOVA történészt,
VARGA JENŐ közgazdászt,
GUSTAV HERTZ fizikust,
I.M.VINOGRADOV matematikust,
TRAIAN SAVULESCU botanikust,
JAN DEMBOWSKI biológust,
C.I.PARHON orvost,
JAROSLAV HEYROVSKY kémikust.

Külső taggá:

JAROSLAV BÓHM archeológust.

Elnökség a jóváhagyott tiszteleti és külső tagok számára a diploma kiadását elrendeli.

Sedlmayr elnökségi tag javaslatára Elnökség úgy határoz, hogy a diplomákkal együtt az illetékes követségeknek meg kell küldeni azon indokolást is, amelynek alapján a Közgyűlés az illető tiszteleti vagy külső tagot megválasztotta. Az ünnepélyes átadáskor az indokolást ismertetni kell.

•-•-•-•-•-

Rusznayák István elnök ismerteti az egyes osztályok zártülésein megválasztott új osztályelnökök és osztálytitkárok személyét.

H a t á r o z a t :

Elnökség a

II.Osztály titkárává SZABÓ IMRE levelező tagot,

III.Osztály tiszteletbeli elnökévé

RIESZ FRIGYES akademikust,

III.Osztály elnökévé

ALEXITS GYÖRGY akademikust

V.Osztály titkárává

GÖMÖRI PÁL levelező tagot

jóváhagyja.

•-•-•-•-•-

Rusznayák István elnök bejelenti, hogy a biológiai tudományok hathatósabb fejlesztése érdekében megalakult az Akadémia IV. és V.Osztálya tagjaiból a Biológiai Csoport.

A Biológiai Csoport 19 tagból áll.

•/•

A Csoport elnöke felváltva a IV. és V.Osztály elnöke.

Titkára: Törő Imre akadémikus.

A Csoportvezetőség tagjai: Ábrahám Ambrus lev.tag,
Dudich Endre lev.tag,
Sedlmayr Kurt r.tag,
Straub F.Brunó r.tag,
Szentágothay János lev.tag.

H a t á r o z a t :

Elnökség a Biológiai Csoport megalakulását tudomásul veszi.

.....

II.

A Nagygyűlés értékelésének szempontjai.

Bognár Rezső főtitkár közli, hogy a Közgyűlés határozata értelmében felszólította az akadémiai osztályok vezetőségeit, hogy f.é. július 25-ig értékeljék a Nagygyűlést. Néhány osztály vezetősége foglalkozott is már ezzel a kérdéssel. Tekintettel azonban arra, hogy a Nagygyűlés Akadémiánk egyik legfontosabb megnyilvánulása, szükséges, hogy nemcsak az osztályvezetőségek, hanem a zárt osztályülések is tüsszék napirendre a Nagygyűlés értékelését.

Javasolja, hogy az értékeléshez az Elnökség adjon irányítást és az Elnökség szempontjait figyelembe véve, szeptember első felében kerüljön a Nagygyűlés értékelése a zárt osztályülések napirendjére, utána pedig Elnökség tárgyalja meg.

Ezután főtitkár ismerteti a Nagygyűlés értékeléséhez általa összeállított szempontokat és kéri az Elnökség ezzel kapcsolatos állásfoglalását és a szempontok kiegészítését.

1./ Az együttes ülések értékelése. Mi az akadémikusok véleménye az együttes ülések tematikájáról, színvonaláról és tartalmáról. Milyen elvi iránypolitikai és ideológiai kérdések vetődtek fel az együttes osztályüléseken.

2./ Részletesen értékelje az osztályülés az osztálytitkári beszámolót, annak tartalmi részét. Kielégítette-e az osztálytitkári beszámoló az érdeklődőket. A hozzászólások megfelelőek voltak-e és adtak-e utmutatást a további munkához.

3./ Értékelje az osztályülések tematikáját és tartalmát. Az osztályülések foglaljanak állást abban a tekintetben, hogy a jövőben milyen jellegű előadások legyenek az osztályüléseken.

4./ Milyen módon lehetne a külföldiek aktivitását fokozni. Milyen volt a külföldi előadások tematikája, az érdeklődés.

5./ Az osztályülés foglaljon állást a főtitkári beszámolóval kapcsolatban. Milyen jellegű legyen, milyen mértékben foglalkozzék tudománypolitikai kérdésekkel, kizárólag csak az Akadémia egyéves munkájáról szóló beszámoló legyen-e.

6./ Az osztályülések értékeljék a Közgyűlés lefolyását. Vitassák meg, hogy a gazdasági beszámoló is a Közgyűlésen történjék-e. Milyen módszerekkel lehetne a közgyűlési vita kibontakozását megjavítani.

7./ Röviden értékelje az osztályülés a Nagygyűlés technikai lebonyolításával kapcsolatos munkát, hogy a jövő nagygyűléseket minél zökkenőmentesebben tudjuk lebonyolítani.

8./ Az osztályülés javaslatokban foglalja össze a Nagygyűléssel kapcsolatos elgondolásait. Például helyes-e a Nagygyűlés tematikájának heterogén jellege, nem volna-e helyesebb tudományos ülészakokat beilleszteni. Vagy nem volna-e helyes csökkenteni az együttes ülések számát, csökkenteni a nagygyűlés időtartamát.

9./ A nagygyűlés előadásai szélesebb érdeklődést elégítsenek-e ki, vagy tudományos ülészak jellegük legyen.

Fogarasi Béla alelnök javasolja, hogy a nagygyűléseken a jövőben mindenképpen a legkiválóbb előadások szerepeljenek, a legkiválóbb eredményeket ismertessék, ezzel a nagygyűlésnek sokkal nagyobb súlya lenne.

Nehézséget okoz a nagygyűlés szervezésében az a körülmény, hogy nem tudjuk előre, hogy kik lesznek a külföldi résztvevők és milyen előadásokkal vesznek részt.

Ligeti Lajos alelnök javasolja a külföldiektől előre bekérni az előadásaik szövegét.

Hevesi Gyula elnökségi tag nem tartja szükségesnek újra foglalkozni a nagygyűlés értékelésével, mert a közgyűlés már megvitatta a főtitkári beszámolót, egyes osztályok pedig rögtön a nagygyűlés után saját területükön értékelték, az osztálytitkári beszámolót pedig elkészülte után behatóan megtárgyalták.

Rusznayk István elnök: Az Elnökség nem olyan értékelést vár az osztályülésektől, mint az a közgyűlésen megtörtént. Az osztályülések értékelésére azért van szükség, hogy a következő nagygyűléseink stílusán javítani, változtatni tudjunk.

Helyesli Fogarasi Béla alelnök javaslatait és amennyiben nagygyűléseinket úgy fogjuk megszervezni, hogy azokon a legkiválóbb eredményeinket ismertetjük, akkor a kongresszusi politikánkat kell megvizsgálnunk. Javasolja,

- 1./ hogy a nagygyűlés előtt közvetlenül ne szervezzünk kongresszust,
- 2./ jelentősen csökkenteni kellene a tudományos kongresszusok és konferenciák számát és azokat koordinálni a nagygyűléssel.

Fogarasi Béla alelnök a nagygyűlés programjába egy-két kongresszus beépítését javasolja.

Erdey-Gruz Tibor elnökségi tag hangsúlyozza a tudományos kongresszusok jelentőségét. Helyesli a nagygyűlésen olyan tárgyú előadások megtartását, amelyről már kongresszuson előadtak, de a nagygyűlésen ez nagyobb távlatban történjék meg. Egy vagy két különböző kongresszus beillesztése növelné a nagygyűlés súlyát.

Bognár Rezső főtitkár: A megadott szempontokkal azt a célt kívánja elérni, hogy a szeptemberi osztályülések az eddigi nagygyűlések tanulságai alapján tegyék meg javaslataikat a következő nagygyűlésre vonatkozólag. Foglalkozzanak például az osztályülések azzal is, hogy a nagygyűlésen elhangzott előadások elfogadhatók-e székfoglaló előadásnak és csatlakozzék-e vita a székfoglaló előadásokhoz.

H a t á r o z a t :

Elnökség úgy határoz, hogy f.é.szeptemberében osztályülések foglalkozzanak azokkal a tanulságokkal, amelyek az eddigi nagygyűlések rendezése kapcsán jelentkeztek és tegyenek javaslatot arra, hogy a jövőben hogyan lehetne célszerűbben megrendezni a nagygyűlést.

Vitassák meg a szeptemberi osztályülések az egyes kongresszusok kapcsolódásának kérdését a nagygyűléshez.

Javaslatokban vegyék tekintetbe, hogy az osztályüléseken az osztálytitkári beszámolón kívül az osztály tudományterületének legfontosabb eredményei szerepeljenek.

Az osztályülések javaslataikat terjesszék a főtitkárhoz, a főtitkár pedig összegezve azokat hozza Elnökség elé, amelynek alapján Elnökség meghozza a döntést a következő nagygyűlés tematikájára.

Felelős: Bognár Rezső főtitkár.

.....

A székfoglalók kérdéséről illetőleg Elnökség úgy határoz, hogy ezzel a kérdéssel az alapszabályok módosításánál foglalkozni kell.

Felelős: Bognár Rezső főtitkár.

Addig is az osztályok a székfoglaló megtartása előtt azt gondosan nézzék meg, megtartása után pedig tegyenek javaslatot az Elnökség felé, hogy elfogadható-e a megtartott székfoglaló.

Felelős: Osztályelnökök.

.....

III. és IV.

Az Akadémiai Kiadó távlati könyvkiadási terve.

Az 1955 évi könyvkiadási /gyártási/ terv módosítása.

Ligeti Lajos, a KFB elnöke a benyújtott távlati könyvkiadási tervet a következőkkel egészíti ki:

A távlati terv azokat a műveket tartalmazza, amelyekkel az Akadémiai Kiadónak a következő két évben foglalkoznia kell. Ezek a tervek azonban még nincsenek lezárva és egyes fontos művekkel az osztályok még kiegészíthetik. A terv összeállítása óta is történtek már változások; néhány kézirat elkészült és így néhány mű megjelenését előre lehet hozni 1955-re, néhány pedig átmegegy 1955-ről 1956 évre. Ezeket a műveket tartalmazza a pótlista. Az írásban előterjesztetteken kívül a II. Osztály javaslata alapján kéri:

a./ az 1956 évi tervbe felvenni

Fogarasi Béla "Tanulmánykötetét".

b./ Az Acta Historica 1955 évi keretét a II. Osztály 20 ives pótkötettel kívánja kiegészíteni, 600 példányban adná ki, a költség 70.000.- forintot tenne ki. A pótkötetet a Római Nemzetközi Kongresszuson a résztvevőknek kívánják kiosztani. Az idei tervbe ez a költség nem fér be és csak úgy adható ki, ha más osztály kiadványa terhére adjuk ki.

Erdey-Gruz Tibor elnökségi tag a távlati könyvkiadási tervet túlméretezettnek tartja.

Fogarasi Béla alelnök véleménye szerint a benyújtott javaslat áttekinthetetlen, a jövőben nagyobb gonddal kell összeállítani. Nem mindenütt szerepel, hogy a tervezett mű melyik osztály kiadványa, helytelen, hogy a szerző és szerkesztő nincs külön feltüntetve. Külön kell csoportosítani az eredeti műveket, forrás munkákat, kritikai kiadásokat. Sok helyen nincs feltüntetve, van-e már szerződés a műre, vagy a kézirat elkészült-e. Néhány múnél a ráfordítás összege túl magas /például Blagoj: Puskin alkotó utja c. múnél/. Még mindig sok a forrás- és kritikai kiadás.

Megjegyzni továbbá, hogy sok olyan mű, amelyet az Akadémiai Kiadónak kellene kiadni más kiadókhöz kerül át és ezáltal az akadémiai kiadványok profilja erősen csökken.

Rusznayk István elnök is hangsúlyozza, hogy az előterjesztett anyag teljesen áttekinthetetlen és Fogarasi Béla alelnök által megadott szempontok szerint csoportosítani kell.

Felvilágosítást kér arra, hogy miért van egyik múnél ráfordítás, a másikonál nem, miért lett törlésre javasolva Geraszimov és Bjelajev műve, mikor ezekre már több mint 25.000.- Ft ráfordítás van.

Ligeti Lajos, a KFB elnöke megköszöni Rusznayk elnök és Fogarasi alelnök kritikáját.

A kritikai kiadásokkal kapcsolatban tájékoztatja az Elnökséget, hogy a mostani távlati tervben már nem szerepel annyi kritikai kiadás mint az előző tervekben és, hogy mégis ennyit vettek fel a tervbe annak oka az, hogy több kritikai kiadás fogyó anyag és nem terheli kiadásunkat, sőt ennek köszönhető, hogy az I. és II. Osztály ilyen sok könyvet tud kiadni.

Javasolja, hogy az Elnökség foglalkozzon azzal a kérdéssel is, hogy egyes tárca kiadók jobban fizetnek mint az Akadémiai Kiadó s bár javult a helyzet, mégis a tárca kiadókénál kevesebb az adminisztrációs eljárás s ezért adják ki sokszor ott az Akadémia profiljába vágó műveket.

Mihailich Győző osztályelnök javasolja megvizsgálni, hogy két fontos mű:

Egerváry Jenő: Bevezetés a mátrixok elméletébe és alkalmazásába, és

Bjeljajev: Szilárdságtan,

miért került törlésre.

Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója: A benyújtott előterjesztés címe nem megfelelő, mert az nem az Akadémiai Kiadó távlati terve, hanem az Akadémia távlati terve. Az Akadémiai Kiadó gyártási tervét körülbelül szeptemberben terjeszti jóváhagyásra az MTA Elnöksége elé. A műveket a kívánt formában csoportosítani fogják.

Rusznayk elnök kérdését illetőleg közli, hogy a ráfordítás összegét azért közölték, hogy törlés esetén az osztályok tudják, hogy a törlés milyen anyagi körülményekkel jár. A megadott törlésekre a Kiadó felvilágosítást adni nem tud, csak az osztályok tudják kellően indokolni.

Az Acta Historica pótfüzetének költségeit a Kiadó nem biztosíthatja, mert terven felüli kiadásról van szó. A nyereségrészesedési többletből esetleg egy részét a költségeknek fedezni tudnák, ezt azonban még külön meg kell tárgyalni.

Molnár Erik elnökségi tag az Acta Historica pótfüzetének kiadását rendkívül fontosnak tartja. A magyar történészek 1948 óta nem tartanak kapcsolatot a Nemzetközi Történelmi Szervezettel. A szeptemberi kongresszuson való jelentkezési határidőt lekéstük és ezért referátumokat nem tudunk tartani. Kéri a II. Osztály, hogy a meg nem tartható előadásokat kiadhassák és a kongresszuson terjeszthessék.

H a t á r o z a t :

- 1./a Elnökség a KFB előterjesztéseit nem fogadja el.
- b. A KFB készítse el az előterjesztést áttekinthető csoportosításban az ülésen elhangzott szempontok figyelembevételével, lássa el megfelelő indokolásokkal és f.é. szeptemberében mikor a Kiadó gyártási terve Elnökség elé kerül, terjessze újra be.

- c./ Az Elnökség által felvetett problémákkal a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság az Akadémiai Kiadóval szorosan kooperálva foglalkozzék

Felelős: Ligeti Lajos, a KFB elnöke.

- 2./ Az Acta Historica pótfüzetének kiadására vonatkozólag Elnökség megbizsa elnököt és főtítkárt, hogy a kiadás költségei fedezésének lehetőségét vizsgálják meg. A kiadás fontosságával elvben egyetért.

Felelős: Bognár Rezső főtítkár.

.....

V.

Az 1955 II.félévi elnökségi ülések munkatervének jóváhagyása.

Bognár Rezső főtítkár előterjeszti az Akadémia Elnöksége üléseinek 1955.II.félévre vonatkozó munkatervét.

Rusznay István elnök: A II.Osztálynak nincs még elnöke és az osztálytitkára is új ezért javasolja, hogy az osztály munkájának beszámolására későbbi időpontban kerüljön sor.

H a t á r o z a t :

Elnökség az előterjesztett II.félévi munkatervet a következő módosításokkal hagyja jóvá:

- a./ A szeptemberi ülés 2. és 3.napirendi pontja:
"Beszámoló a Társadalmi-Történeti Tudományok Osztálya munkájáról" és
"Beszámoló a Történettudományi Intézet munkájáról"
a novemberi ülés napirendjén szerepeljenek.
- b./ A szeptemberi ülés napirendjén szerepeljen a novemberi ülés 2./ napirendjén szereplő "Beszámoló az Akadémiai Könyvtár munkájáról".
- c./ Az októberi ülés 1.napirendje helyesen a következőképpen szóljon:
"A második ötéves tudományos tervjavaslat jóváhagyása".

./.

- d./ Az októberi 2. napirendi pont előadója Bognár Rezső főtitkár helyett Major Máté akadémiai titkár,
- e./ a novemberi ülés 4. napirendjének előadója Bognár Rezső főtitkár helyett a gazdasági ügyekkel foglalkozó akadémikus titkár,
- f./ a decemberi 2./napirendi pont előadói Bognár Rezső főtitkár és Jánossy Lajos akadémikus titkár legyenek.

Felelős: Bognár Rezső főtitkár.

.....

Sedlmeyr Kurt elnökségi tag javasolja, hogy a komplexbizottságok is számoljanak be munkájukról az Elnökségnek.

H a t á r o z a t :

Elnökség úgy határoz, hogy a komplexbizottságok a megfelelő osztályvezetőségek együttes ülésén számoljanak be munkájukról és csak azon problémák kerüljenek elnökség elé, amelyekben a közös OV ülés dönteni nem tud.

Elnökségi ülések napirendjére csak az Elnökség bizottságainak munkájára vonatkozó beszámolók kerüljenek.

.....

VI.

Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai Kutató Intézete Szerves Kémiai Osztályának felállítása.

Rusznay István elnök bejelenti, hogy a f.é. május 14-i ülésén az Elnökség határozatot hozott a Központi Kémiai Kutató Intézet Szerves Kémiai Osztályának felállítására. A határozat szövege tévesen került leírásra és ezért kéri ennek módosítását.

H a t á r o z a t :

Elnökség az 1955 május 14-i ülésén a Központi Kémiai Kutató Intézet Szerves Kémiai Osztályának felállításával kapcsolatos határozatát a következőképpen módosítja:

./.

"Elnökség a Központi Kémiai Kutató Intézet Szerves Kémiai Osztályának felállítását elrendeli és határozatot hoz, hogy a VII. Osztály Vezetősége az Analitikai Osztály felállítására az előzetes terveket kidolgozza."

Felelős: Schulek Elemér osztályelnök.

.....

Székfoglalók.

- Rusznay István elnök bejelenti, hogy a következő akadémiai tagok tartottak székfoglaló előadást:
1955.
V.23-án	Friss István lev.tag	Népgazdaságunk fejlődésének üteméről,
V.25-én	Geleji Sándor r.tag	A nagy alakváltozásokkal járó kóplékeny fémalakítás mechanikájának továbbfejlesztése,
V.25-én	Fonó Albert lev.tag	Acéliparunk hőenergia gazdálkodásának továbbfejlesztése,
V.26-án	Porpáczy Aladár lev.tag	A heterózis-nemesítés kertészeti vonatkozásai,
V.26-án	Gömöri Pál lev.tag	A malignus hypertonia pathogenezisének s therápiájának kérdése,
V.27-én	Maucha Rezső r.tag	A fotoszintézis jelentősége a vizek potenciális termelésének meghatározásakor,
V.27-én	Heller László lev.tag	Atomerőművek felépítésével kapcsolatos új termodinamikai szempontok és lehetőségek,
VI.10-én	Gyulai Zoltán r.tag	Ujabb adalékok a kristályosodás fizikájához,
VI.13-án	Went István lev.tag	Peripheriás idegi strukturák jelentősége a mediator anyagok ingerére bekövetkező antagonista-mobilisatióban.

H a t á r o z a t :

Elnökség

FRISS ISTVÁN lev.tag,
GELEJI SÁNDOR r.tag,
FONÓ ALBERT lev.tag,
PORPÁCZY ALADÁR lev.tag,
GÖMÖRI PÁL lev.tag,
MAUCHA REZSŐ r.tag,

HELLER LÁSZLÓ lev.tag,
GYULAI ZOLTÁN r.tag és
WENT ISTVÁN lev.tag

székfoglalót jóváhagyja és részükre a
diploma kiadását elrendeli.

Felelős: Rusznyák István elnök.

.....

Közös szovjet-magyar nyelvészexpedíció kérdése.

Bognár Rezső főtitkár bejelenti, hogy az I.Osztály elnöke
Yelterjesztéssel fordult az Elnökséghez egy közös szovjet-
magyar expedíció kérdésében, amelynek feladata az obi-ugor
és szamojed népek és nyelvek tanulmányozása lenne. A kérdés-
sel már a közgyűlés is foglalkozott és az I.Osztály egy rész-
letes tervet dolgozott ki, melynek alapján kérte az Elnöksé-
get, hogy tegye meg a szükséges lépéseket és tárgyaljon a
Szovjetunió Tudományos Akadémiájával.

H a t á r o z a t :

Elnökség felhatalmazza elnököt és főtitkárt,
hogy a közös szovjet-magyar nyelvészexpedíció
kérdésében külügyi kapcsolataink révén vessék
fel a közös szovjet-magyar nyelvész expedíció
kérdését a Szovjetunió felé.

Felelős: Bognár Rezső főtitkár.

K.m.f.

A jegyzőkönyv hiteles:

MIHAILICH GYÓZÓ sk.
tiszteltbéli osztályelnök.

LIGETI LAJOS sk.
alelnök.